

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2

Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα

Τηλέφωνο : 210 212 4331

Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα 17-7-2025

Αρ. πρωτ.: 193840

ΠΡΟΣ:

Βουλή των Ελλήνων

Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου

Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ

(Διά της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. πρωτ. 7001/25-6-2025 Ερώτηση

Σχετικά με την ανωτέρω Ερώτηση που κατέθεσαν οι **κ.κ. Βουλευτές**, όπως αναγράφονται στον πίνακα αποδεκτών, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στην καταβολή αποζημιώσεων για τη στήριξη των πληγέντων από την Ευλογία των Αιγοπροβάτων κτηνοτρόφων, σημειώνεται ότι, κατ' εφαρμογή της υπ' αριθμ. 59322/26923/05.03.2025 Κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΚΥΑ) με τίτλο: «Έγκριση προγράμματος οικονομικών αποζημιώσεων, ενισχύσεων και λειτουργικών δαπανών που προκύπτουν από την επιβολή κτηνιατρικών μέτρων εξυγίανσης του ζωικού κεφαλαίου της χώρας για το έτος 2025» (Β'1011/5-3-2025), η Διεύθυνση Υγείας των Ζώων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) έχει προχωρήσει στην έγκριση, διάθεση και κατανομή των αναγκαίων πιστώσεων, όπως ορίζεται στα αιτήματα που υποβλήθηκαν από τις κατά τόπους Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) των Περιφερειακών Ενοτήτων (Π.Ε.).

Ειδικότερα:

- Οι αντίστοιχες πιστώσεις που αφορούν αιτήματα αποζημίωσης παραληφθέντα έως και την 15η Ιουνίου 2025, έχουν ήδη μεταφερθεί στις αρμόδιες Περιφέρειες.
- Οι διαδικασίες εκταμίευσης και καταβολής των ενισχύσεων προς τους δικαιούχους εξελίσσονται ομαλά, με βάση την τήρηση της σειράς προτεραιότητας και της έγκρισης των σχετικών φακέλων. Η διαδικασία παραμένει ενεργή και καλύπτει τις ανάγκες ενίσχυσης των παραγωγών που επλήγησαν από την εφαρμογή των κτηνιατρικών μέτρων.

Περαιτέρω, η πολιτική ηγεσία του ΥΠΑΑΤ, αντιλαμβανόμενη τη δυσμενή θέση των κτηνοτρόφων από την επέλευση των ζωνοδόσων, έχει δεσμεύσει ποσό 63.000.000 ευρώ και έχει έτοιμο το σχέδιο ενίσχυσης Χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στον τομέα της Αιγοπροβατοτροφίας σε παραγωγούς που διατηρούν εκμεταλλεύσεις αιγοπρόβατα και οι οποίοι έχουν παραδώσει γάλα εντός του 2024, στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2013/1408 (L352/9 18.12.2013), όπως ισχύει. Στο πλαίσιο αυτό, έχει ζητήσει από τις αρμόδιες υπηρεσίες στοιχεία για να υπολογισθεί το ύψος της ενίσχυσης ανά δικαιούχο.

Όσον αφορά στην αποκατάσταση του ζωικού κεφαλαίου των πληγέντων κτηνοτρόφων, λόγω της ανθεκτικότητας του ιού στο περιβάλλον και του αυξανόμενου αριθμού νέων εστιών, η ανασύσταση των εκτροφών, τουλάχιστον στην παρούσα φάση, καθίσταται απαγορευτική.

Ωστόσο, μέσω του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2022, έχει ενεργοποιηθεί το Μέτρο 5.2 σχετικά με τη στήριξη επενδύσεων για την αποκατάσταση της γεωργικής γης και του παραγωγικού δυναμικού που έχει πληγεί από φυσικές καταστροφές, από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα και από καταστροφικά συμβάντα, συμπεριλαμβανομένης της αποκατάστασης του

ζωικού κεφαλαίου που επλήγη σε ποσοστό μεγαλύτερο του 30% του ζωικού πληθυσμού, είτε από ζωνοδότες, είτε από μέτρα που λήφθηκαν για την εξάλειψη ή συγκράτηση των ζωνοδότων.

Σχετικά με την υλοποίηση του εν λόγω Μέτρου αποκατάστασης του ζωικού κεφαλαίου σε κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις που επλήγησαν από καταστροφικά συμβάντα (Πανώλη - Ευλογιά των Αιγοπροβάτων), επισημαίνεται ότι, βάσει της υπ' αριθμ. 69274/13-03-2025 Υπουργικής Απόφασης με θέμα «*Ορισμός της Διεύθυνσης Συστημάτων Εκτροφής Ζώων της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ως Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης (ΕΦΔ) Πράξεων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2022 και εκχώρηση αρμοδιοτήτων σε αυτή*» (Β'1385/21-3-2025), η Διεύθυνση Συστημάτων Εκτροφής Ζώων του ΥΠΑΑΤ ορίστηκε ως ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης Πράξεων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2022 και, σε συνεργασία με άλλες συναρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ και με τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., βρίσκονται στο στάδιο επεξεργασίας και σύνταξης σχεδίου Υπουργικής Απόφασης, με στόχο την αποζημίωση των δικαιούχων κτηνοτρόφων για την αγορά του ζωικού κεφαλαίου.

Από την ως άνω αρμόδια Διεύθυνση Συστημάτων Εκτροφής Ζώων του ΥΠΑΑΤ προετοιμάζεται το θεσμικό πλαίσιο για την υλοποίηση της δράσης «Αποκατάσταση ζωικού κεφαλαίου που έχει πληγεί από ζωνοδότες», στο πλαίσιο του Μ5.2, που αφορά στην αποκατάσταση του ζωικού κεφαλαίου που θανατώθηκε στο πλαίσιο μέτρων που ελήφθησαν για την εξάλειψη ή συγκράτηση ζωικής ασθένειας που έχει προκαλέσει καταστροφή τουλάχιστον του 30% του σχετικού γεωργικού δυναμικού, όπως, για παράδειγμα, η Πανώλη ή η Ευλογιά των Αιγοπροβάτων.

Όσον αφορά στο σχέδιο του ΥΠΑΑΤ για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της Ευλογιάς των Αιγοπροβάτων, πρέπει να διευκρινιστεί ότι η Ευλογιά των Αιγοπροβάτων αποτελεί ιδιαίτερα μεταδοτική ζωνόδοτο, κατηγορίας Α, η οποία απαιτεί άμεση, αποφασιστική και συντονισμένη αντίδραση από τις αρμόδιες Αρχές. Η έγκαιρη παρέμβαση είναι κρίσιμη, τόσο για τη διαφύλαξη της δημόσιας υγείας, όσο και για την προστασία της πρωτογενούς παραγωγής και της αγροτικής οικονομίας.

Στο πλαίσιο αυτό, οι αρμόδιες κτηνιατρικές υπηρεσίες έδρασαν με ταχύτητα και συνέπεια, εφαρμόζοντας πλήρως τις προβλεπόμενες διατάξεις και τα πρωτόκολλα του *Εθνικού Σχεδίου αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης για την καταπολέμηση των ασθενειών του Παραρτήματος Ι του Π.Δ. 138/1995 Α' 88. (ΦΕΚ Τεύχος Β' 7121/18.12.2023)* και του *Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2020/687 της Επιτροπής, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/429 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τους κανόνες για την πρόληψη και τον έλεγχο ορισμένων καταγεγραμμένων νόσων: ζώνες προστασίας και επιτήρησης, θανατώσεις, καραντίνες, απολυμάνσεις*.

Συγκεκριμένα, εφαρμόστηκαν τα κάτωθι:

- Θανάτωση και υγειονομική ταφή των ζώων: Με στόχο τη διακοπή της αλυσίδας μετάδοσης, η πλήρης απομάκρυνση των μολυσμένων ζώων αποτελεί προτεραιότητα.
- Καθαρισμός και απολύμανση των εγκαταστάσεων: Κομβικό βήμα για την εξάλειψη του παθογόνου από τους χώρους εκτροφής και τη θωράκιση της βιοασφάλειας, καθώς ο ιός ζει στο περιβάλλον έως και έξι (6) μήνες.
- Οριοθέτηση ζωνών Προστασίας, Επιτήρησης και Περαιτέρω Απαγορευμένων Ζωνών: Στόχος είναι ο γεωγραφικός περιορισμός της εξάπλωσης, με παράλληλη εντατικοποίηση των ελέγχων σε περιοχές υψηλού κινδύνου.
- Απαγόρευση μετακινήσεων αιγοπροβάτων και προϊόντων τους: Ένα κρίσιμο μέτρο για την αποτροπή διασποράς, καθώς οι μετακινήσεις ζώων, συμπεριλαμβανόμενης της σφαγής, αποτελούν τον κυριότερο τρόπο μηχανικής μετάδοσης της νόσου .

- Διεξαγωγή επιδημιολογικής έρευνας: Καθοριστική για τον εντοπισμό εστιών μόλυνσης και την ιχνηλάτηση της διασποράς του ιού.
- Επιτήρηση μέσω κλινικών εξετάσεων και δειγματοληψιών από τους κρατικούς κτηνιάτρους εξασφαλίζοντας την έγκαιρη ανίχνευση νέων κρουσμάτων.
- Επαλήθευση μέτρων βιοπροφύλαξης στις εκτροφές: Θωρακίζει τους κτηνοτρόφους και τα κοπάδια από ενδογενείς και εξωγενείς επιμολύνσεις.
- Έλεγχος τήρησης απαγορεύσεων και διαχείρισης υποπροϊόντων: Ενισχύεται η πρόληψη έναντι πρακτικών που μπορεί να οδηγήσουν σε ανεξέλεγκτη εξάπλωση της νόσου.
- Εντοπισμός επιδημιολογικά συνδεόμενων εγκαταστάσεων: Ενδυναμώνεται η πρόληψη σε μονάδες που ενδέχεται να αντιμετωπίζουν αυξημένο κίνδυνο.

Όσον αφορά στον τομέα των ζωοτροφών, στο πλαίσιο περιορισμού της εξάπλωσης του ιού της Ευλογιάς στη χώρα, η Διεύθυνση Ζωοτροφών και Βοσκήσιμων Γαιών του ΥΠΑΑΤ προέβη στην παροχή οδηγιών προς τους Επόπτες Κυκλοφορίας Ζωοτροφών για τη διακίνηση ζωοτροφών στις Ζώνες Προστασίας/Επιτήρησης, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2020/687 της Επιτροπής και κατόπιν επικοινωνίας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Σύμφωνα με αυτές, οι επιχειρήσεις παραγωγής ζωοτροφών και οι ενδιαμέσσοι ζωοτροφών που έχουν τις εγκαταστάσεις τους στις Ζώνες Προστασίας ή Επιτήρησης και παράγουν/διαθέτουν ζωοτροφές και για αιγοπρόβατα και για άλλα είδη ζώων, διακινούν τις ζωοτροφές αποκλειστικά και μόνο στις Ζώνες Προστασίας ή Επιτήρησης αντίστοιχα:

Α) κατόπιν υποβολής αίτησης και έκδοσης άδειας από την αρμόδια αρχή όταν η διακίνηση αφορά ζωοτροφές που προορίζονται για αιγοπρόβατα και

Β) κατόπιν υποβολής υπεύθυνης δήλωσης όταν η διακίνηση αφορά ζωοτροφές που προορίζονται για άλλα είδη ζώων.

Κατά παρέκκλιση των ανωτέρω, και προκειμένου να διευκολυνθεί η διακίνηση των ζωοτροφών στον μέγιστο δυνατό βαθμό με παράλληλη τήρηση των μέτρων για τον περιορισμό της εξάπλωσης της ευλογιάς, οι επιχειρήσεις ζωοτροφών που έχουν τις εγκαταστάσεις τους στις Ζώνες Προστασίας ή Επιτήρησης δύνανται να διακινούν ζωοτροφές τόσο εντός όσο και εκτός Ζωνών Προστασίας και Επιτήρησης, υπό την προϋπόθεση ότι σταματούν να διακινούν ζωοτροφές για αιγοπρόβατα, κατόπιν υποβολής υπεύθυνης δήλωσής τους στην αρμόδια αρχή ελέγχου.

Επιπρόσθετα, με τα αριθμ 354609/14.11.2024 και 364418/21.11.2024 έγγραφα της Διεύθυνσης Ζωοτροφών και Βοσκήσιμων Γαιών του ΥΠΑΑΤ, δόθηκε η δυνατότητα στις επιχειρήσεις που διακινούν ζωοτροφές αποκλειστικά για άλλα είδη ζώων, να διακινούν πρώτες ύλες ζωοτροφών και παράγωγα προϊόντα αυτών και σε αιγοπρόβατα, τα οποία βρίσκονται σε ελεύθερες ευλογιάς περιοχές, εφόσον τηρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η συγκομιδή των πρώτων υλών ή/και η επεξεργασία τους είχε ολοκληρωθεί τουλάχιστον 30 ημέρες πριν την έναρξη των μέτρων για τον περιορισμό της Ευλογιάς των αιγοπροβάτων στις αντίστοιχες ζώνες και

β) οι πρώτες ύλες ζωοτροφών και τα παράγωγα προϊόντα αυτών ήταν σαφώς διαχωρισμένα, σε όλες τις διαδικασίες (παραγωγής, αποθήκευσης, ανάμιξης και μεταφοράς) από τα προϊόντα που δεν είναι κατάλληλα για αποστολή εκτός της απαγορευμένης ζώνης.

Με το υπ' αριθ. 8386/13.01.2025 έγγραφο της Διεύθυνσης Ζωοτροφών και Βοσκήσιμων Γαιών του ΥΠΑΑΤ, δόθηκε η δυνατότητα στις επιχειρήσεις ζωοτροφών που έχουν τις εγκαταστάσεις τους στις Ζώνες Προστασίας ή Επιτήρησης και παράγουν/διαθέτουν ζωοτροφές για αιγοπρόβατα υπό μορφή συμπύκτων (pellets), να διακινούν τις ζωοτροφές αυτές (κατόπιν έκδοσης άδειας) τόσο εντός, όσο και εκτός των Ζωνών Προστασίας και Επιτήρησης κατά παρέκκλιση των αρχικών οδηγιών. Η ανωτέρω παρέκκλιση αφορά τόσο σε pellet σύνθετων ζωοτροφών όσο και σε pellet μηδικής.

Στο σύνολο των προαναφερθεισών οδηγιών δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην υποχρεωτική τήρηση μέτρων βιο-ασφάλειας κατά τη μεταφορά ζωοτροφών.

Ως εκ των ανωτέρω προκύπτει, το ΥΠΑΑΤ και όλοι οι αρμόδιοι φορείς παραμένουν σε πλήρη εγρήγορση, θέτοντας ως προτεραιότητα την προστασία της ζωικής παραγωγής, τη στήριξη των παραγωγών και τη διαφύλαξη της υγειονομικής ασφάλειας της χώρας.

Σε ό,τι αφορά στην καταγεγραμμένη μείωση της παραγωγής πρόβειου γάλακτος και κρέατος, καθώς και των χοίρων στην Ήπειρο τα τελευταία έτη, είναι γεγονός πως το φαινόμενο ισχύει και δεν είναι μεμονωμένο ούτε τοπικό, αλλά αποτελεί μέρος μίας ευρύτερης και πολυπαραγοντικής κρίσης που έχει επηρεάσει ολόκληρη την ελληνική κτηνοτροφία.

Συγκεκριμένα, την τελευταία τετραετία, η κτηνοτροφική παραγωγή έχει δεχθεί ισχυρές πιέσεις λόγω της συνεχούς αύξησης του κόστους παραγωγής, με κυριότερους παράγοντες την εκτίναξη των τιμών της ενέργειας και των ζωοτροφών. Η διεθνής συγκυρία, με την πανδημία και τον πόλεμο στην Ουκρανία, επέτεινε τα προβλήματα στην εφοδιαστική αλυσίδα και διατήρησε σε υψηλά επίπεδα το κόστος εισροών.

Παράλληλα, η ελληνική κτηνοτροφία βρίσκεται σε έντονο ανταγωνισμό με εισαγόμενα προϊόντα, συχνά χαμηλότερου κόστους, αλλά όχι απαραίτητα ίδιας ποιότητας. Αυτό αποθαρρύνει την παραγωγή και οδηγεί σε σταδιακή εγκατάλειψη του επαγγέλματος από κτηνοτρόφους.

Πρέπει, επίσης, να ληφθεί υπόψη η επίπτωση κτηνιατρικών νοσημάτων που έχουν περιορίσει σημαντικά το ζωικό κεφάλαιο. Η ανάκαμψη των πληθυσμών απαιτεί μακρύ χρόνο, καθώς η ανασύσταση κοπαδιών δεν είναι διαδικασία που μπορεί να ολοκληρωθεί άμεσα, αλλά προϋποθέτει πολυετή προσπάθεια και επενδύσεις.

Στο ανωτέρω πλαίσιο, το ΥΠΑΑΤ στηρίζει τόσο την πρωτογενή κτηνοτροφική παραγωγή (π.χ. εξισωτική παραγωγή κ.τ.λ. και την αντιμετώπιση των υγειονομικών περιστατικών, όσο και την αξιοποίηση των προϊόντων αυτής.

Σε σχέση με την αξιοποίηση των ζωικών προϊόντων, επισημαίνεται ότι πραγματοποιούνται διαρκείς έλεγχοι σε σχέση με την ιχνηλασιμότητα και τα πρότυπα εμπορίας, οι οποίοι διασφαλίζουν την ορθή λειτουργία της αγοράς, την αποτροπή των ελληνοποιήσεων και την προστασία του εισοδήματος του παραγωγού και λαμβάνουν χώρα:

➤ στη διακίνηση κρέατος και αυγών, βάσει των υπ' αριθ. 1384/41923/2018 (Β'1127) ΚΥΑ «Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των Κανονισμών 178/2002, 882/2004 και 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και των Εκτελεστικών Κανονισμών 931/2011 και 1337/2013 της Επιτροπής, σχετικά με την ιχνηλασιμότητα και την επισήμανση του κρέατος, καθώς και τη διενέργεια επίσημων ελέγχων στην αγορά κρέατος» και 1618/162339/2021 (Β'2734) Υ.Α. «Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΕ) 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και (ΕΚ) 589/2008 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τον τομέα των αυγών και για την υποχρεωτική ηλεκτρονική διαδικτυακή σύνδεση του κλάδου της αγοράς αυγών στο σύστημα ΑΡΤΕΜΙΣ», καθώς και

➤ στη διακίνηση γάλακτος και προϊόντων γάλακτος, βάσει της υπ' αριθ. 838/51008/2019 (Β'964) ΚΥΑ «Μέτρα ελέγχου της αγοράς γάλακτος», με αμείωτο ρυθμό ως προς την επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

Πέραν των συστηματικών τακτικών ελέγχων, πραγματοποιούνται με συνέργεια δράσεων και συνασπισμό δυνάμεων από μικτά ελεγκτικά κλιμάκια όλων των φορέων του ΥΠΑΑΤ, όπως και σε άλλες κατηγορίες τροφίμων, έκτακτοι στοχευμένοι έλεγχοι με τη συνδρομή και άλλων φορέων και θεσμών.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Βουλευτή κ. Δ.-Χ. Καλαματιανό
2. Βουλευτή κα Κ. Βέττα
3. Βουλευτή κ. Μ. Ζαμπάρα
4. Βουλευτή κ. Β. Κόκκαλη
5. Βουλευτή κ. Χ. Μαμουλάκη
6. Βουλευτή κ. Α. Μεϊκόπουλο
7. Βουλευτή κ. Κ. Μπάρκα
8. Βουλευτή κ. Γ. Παπαηλιού
9. Βουλευτή κα Π. Τσαπανίδου
10. Βουλευτή κ. Γ. Ψυχογιό

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφεία Υφυπουργών
- Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
- Υπηρεσία Συντονισμού